

KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZER

A NÓGRÁD MEGYEI KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÁS MUNKATERVE

2021

Balassi Bálint Megyei Könyvtár

Salgótarján, 2021

BALASSI BÁLINT MEGYEI KÖNYVTÁR

MUNKATERV A BALASSI BÁLINT MEGYEI KÖNYVTÁR
KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZERBEN VÉGZETT
MUNKÁJÁHOZ

2021.

AZ INTÉZMÉNY SZÉKHELYE: SALGÓTARJÁN
AZ INTÉZMÉNY VEZETŐJÉNEK NEVE: MOLNÁR ÉVA

Tartalomjegyzék

1.	Helyzetkép	4
1.1.	Nógrád megye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban	4
1.2.	A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve	6
2.	A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások	9
2.1.	Állománymenedzsment	9
2.1.1.	Gyűjteményfejlesztés	9
2.1.2.	Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása	11
2.2.	Dokumentumszolgáltatás	13
3.1.	Információs szolgáltatás	14
3.2.	Közösségi szolgáltatások	15
3.3.	Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékossgal élők számára	16
3.4.	Szakmai képzés, továbbképzés	17
3.5.	Eszközbeszerezés	18
3.6.	A megyei könyvtár által a kistélepülési megállapodásban vállalt további szolgáltatás ..	20
4.	Szolgáltató könyvtár	20
5.	Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása	21
6.	Kommunikáció dokumentálása	23

Nógrád megyében településszerkezetéből adódóan nagy jelentősége van a kistelepülések könyvtári ellátásának. Megyénkben az 5.000 lakosnál kisebb települések száma 126, ebből a múlt évi 2 csatlakozóval már 121-en van jelen a megyei könyvtár által szervezett és biztosított KSZR szolgáltatás.

A városokban és 4 községben nyilvános könyvtárak működnek. A 4 községi nyilvános könyvtár mindegyike 5.000 főnél kisebb településeken található egyszemélyes könyvtár, így lehetőségük van a rendszerhez való csatlakozásra. Könyvtárunk nem szorgalmazza a KSZR további bővítését azokon a helyeken, ahol a nyilvános könyvtári szolgáltatások feltétlenül biztosítottak. Az utóbbi hónapok eseményei, valamint a közalkalmazotti foglalkoztatás megszüntetése ezekben a könyvtárakban is okozott változást. Könyvtáros szakembereket veszítettünk el, pótlásuk egyelőre csak részben megoldott. Nem tartjuk kizártnak, hogy a jövőben lesz még érdeklődés a KSZR csatlakozás iránt. Megyénkben könyvtári szolgáltatások tekintetében ellátatlan település nincs.

A számokból látható, hogy a könyvtárellátás szempontjából a KSZR tevékenység meghatározó, könyvtárunk nagy felelősséggel és elkötelezettséggel végzi a kistelepülések ellátását, a szolgáltató helyek fejlesztését. Szolgáltatásunkkal a megye lakóinak 55%-át érintjük. Minden településen kiépített szolgáltatóhellyel rendelkezünk. Könyvtárbuszos szolgáltatást nem végzünk.

Az ellátott lakosság többsége alacsony lélekszámú falvakban él. Jellemzően 1.500 lakosnál kisebb településeket látunk el, 2.000 lakosnál nagyobb település, a 2021-től csatlakozott új tagokkal, mindössze 5 található az ellátási területünkön.

A 2020-as évi tevékenységünket nagymértékben befolyásolta a koronavírus járvány, terveinket többször kellett rugalmasan átalakítani, a körülményekhez igazítani. A jelenlegi helyzet szintén arra ösztönöz minket, hogy a terveinket inkább keretjelleggel határozzuk meg, és a végrehajtást most is rugalmasan, a lehetőségeknek és a kistelepülésekről jelzett igények figyelembe vételével alakítsuk ki.

A 2021-es évre meghatározott prioritások munkánkban:

- A 2021-es évtől a rendszerhez csatlakozó 2 település, Somoskőújfalu és Romhány könyvtárának kiemelt segítése (eszköz-, bútorfejlesztés, szakmai segítségnyújtás, helyszíni munkák)
- A 2020 évben felújított, illetve a 2021. évben felújításra kerülő szolgáltatóhelyek fejlesztése, helyszíni feladatainak elvégzése (állománygondozás, selejtezés stb.)
- Jelentősen átalakulás történt a könyvtárosok körében, nagy százalékuk lecserélődött. Fokozott figyelmet kell fordítanunk az új könyvtárosok betanítására, munkájuk elindítására, a folyamatos kapcsolattartásra
- Nagyon sok kérés érkezett a helyszíni feladatvégzésre, az állományok gondozása, ellenőrzése területén, illetve a könyvtárosváltásokból fakadóan is jelentősen nőtt az állományellenőrzések iránti igény
- Folytatni szeretnénk a könyvtárak állományának retrospektív feltáráshoz szükséges vonalkódozást, illetve a dokumentumok adatainak rögzítését az elektronikus katalógusban
- Célunk a dokumentumellátás folyamatosságának biztosítása, gyarapítás, feldolgozás, kiszállítás
- Kiemelt tervünk a kistelepüléseken a helyismereti digitalizálás előkészítő munkáinak megkezdése (helyzetkép, a digitalizálandó dokumentumok körének meghatározása, adatbázis kialakítás, munkamódszer, munkamenet megtervezése)

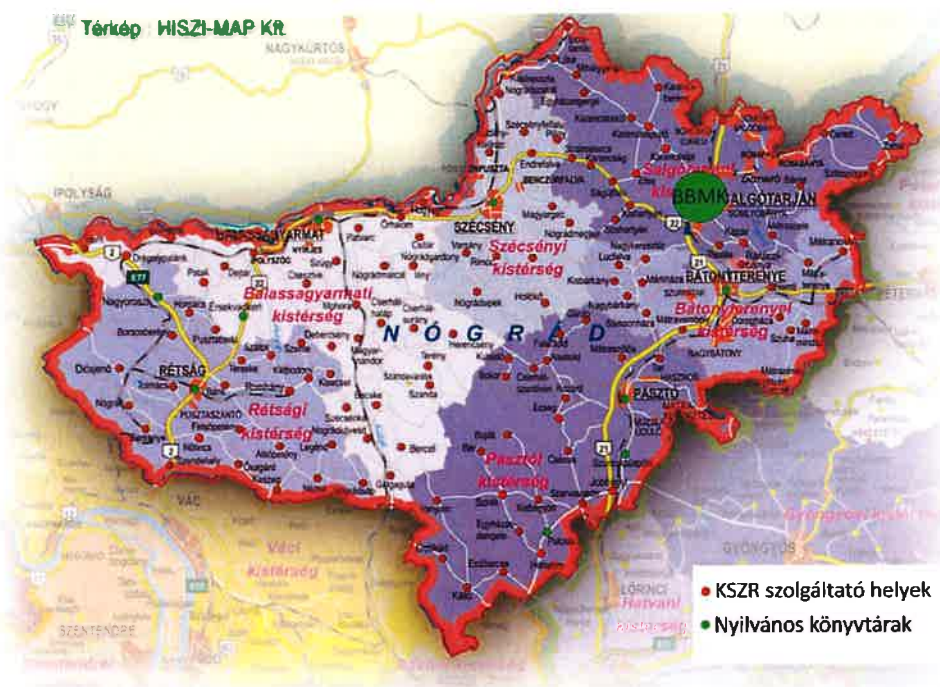
- Az olvasók megszólítása, digitális olvasásnépszerűsítő játékok indítása
- A szakmai megbeszélések, műhelynapok online térbe helyezése
- Az előző évben elindított KSZR arculat megújításának folytatása

A tervezett feladatok megvalósítását a koronavírus járvány alakulása mellett befolyásolhatja az az intézményünkben megkezdődött energetikai korszerűsítés, ezért esetlegesen kampánymunkákra is számítanunk kell. Arra törekszünk, hogy a területi szolgáltatásban a megváltozott körülmények kevésbé éreztessék hatásukat.

Felelős: Ferik Ibolya

Határidő: folyamatos

KSZR szolgáltató helyek Nógrád megyében

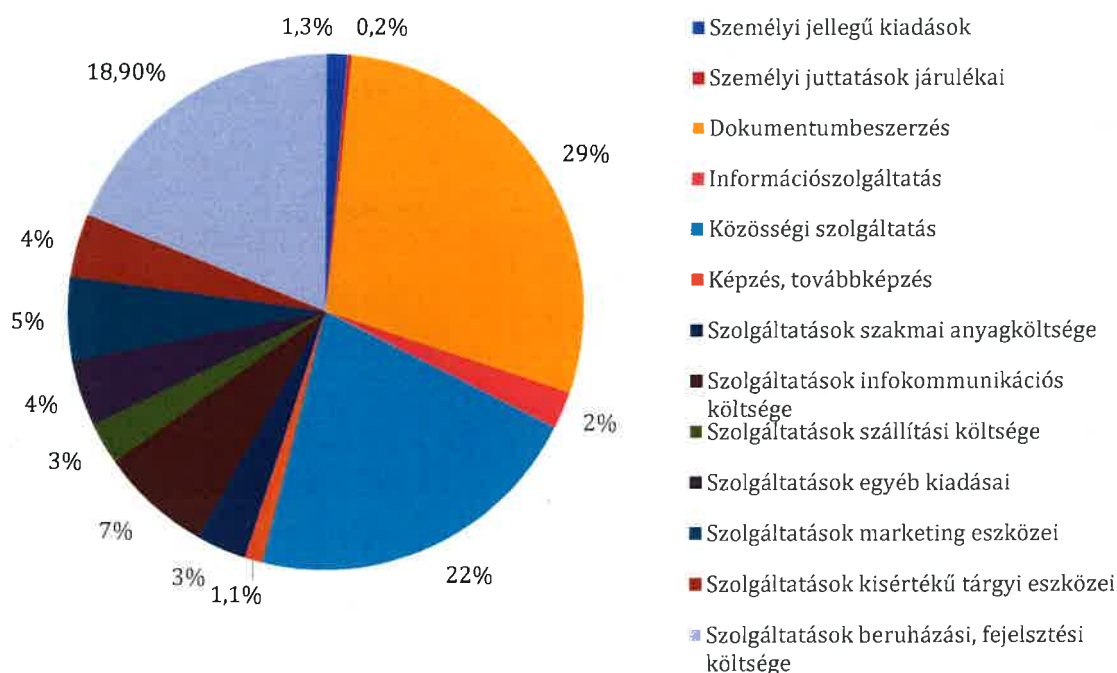
1.2. A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve

Nógrád megye Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2021. évi költségvetési támogatásának felhasználási terve			
	kiadások	összesen	%
Személyi jellegű kiadások összesen		1 200 000 Ft	1,26%
Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra	600 000 Ft		
Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai	600 000 Ft		
Személyi juttatások járulékai összesen		186 000 Ft	0,20%
Személyi juttatások járulékai	186 000 Ft		
Dologi kiadások összesen		93 952 400 Ft	98,55%

Dokumentumszolgáltatás			27 504 000 Ft	28,85%
Dokumentumbeszerzés összesen			27 354 000 Ft	28,69%
	Könyv	21 000 000 Ft		
	Folyóirat, napilap	6 100 000 Ft		
	Nem hagyományos dokumentumok	254 000 Ft		
Könyvtárközi kölcsönzés - egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése (postaköltség, csomagolás stb.)		150 000 Ft	0 Ft	
Információs szolgáltatás			2 150 000 Ft	2,26%
Adattárak, adatbázisok szolgáltatás díja (pl. EBSCO), honlapfejlesztés, retrospektív feldolgozás, konverzió, oktatásban, képzésben résztvevők információellátásának segítése Helyismereti információk biztosítása, digitalizálás		2 150 000 Ft		
Közösségi szolgáltatás			20 500 000 Ft	21,50%
Digitális írástudás fejlesztés, információs műveltség elsajátításának, használatképzés, tanulási folyamatok támogatása, ODR-MOKKA működéséről tájékoztatás		500 000 Ft		
Olvasásfejlesztő, ismeretterjesztő, a könyvtár szolgáltatásait népszerűsítő programok, kulturális, közösségi rendezvények, egyéb programok, kiállítások szervezése		20 000 000 Ft		
Könyvtárosképzés, továbbképzés			1 000 000 Ft	1,05%
Könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése, szakmai napok költségei (tanfolyamok költsége, utazás, csoportos étkezés)		1 000 000 Ft		
Szolgáltatások szakmai anyagköltsége			3 000 000 Ft	3,15%
Szakmai nyomtatványok, vonalkód, könyvtámasz, címkék, filmulux, olvasójegy stb.		1 500 000 Ft		
Kültéri és beltéri táblák, feliratok, képkeretek, betű- és szakjelzet készlet stb.		1 500 000 Ft		
Szolgáltatások infokommunikációs költsége			6 698 400 Ft	7,03%
Nem adatátviteli célú távközlési díjak		546 000 Ft		
Adatátviteli célú távközlési díjak		1 270 000 Ft		
Szoftverüzemeltetés, licenc díj, portálszolgáltatás díja		4 882 400 Ft		
Szolgáltatások szállítási költsége			2 450 000 Ft	2,57%
Gépkocsi/könyvtárbusz üzemeltetés kiadásai (hajtó- és kenőanyag, biztosítás, szerviz)		750 000 Ft		
Egyéb szállítási költség, csoportos utazás költsége		800 000 Ft		
Postaköltség (egyéb postai küldemény)		900 000 Ft		
Szolgáltatások egyéb kiadásai			4 000 000 Ft	4,20%
Pénzügyi szolgáltatás, bankköltség, közbeszerzés költsége Egyéb általános költségek Irodaszerek, egyéb nyomtatvány		4 000 000 Ft		

Továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások kiadásai államháztartáson belülre - szolgáltatás vásárlása városi könyvtártól			
Szolgáltatások marketing eszközei		5 000 000 Ft	5,24%
Szolgáltatást népszerűsítő, tájékoztató kiadványok, programmeghívók, hirdetés, reklámköltségek		5 000 000 Ft	
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei		3 800 000 Ft	3,99%
Fejlesztő játékok, eszközök kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak, számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök		3 800 000 Ft	
Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége		18 000 000 Ft	18,88%
Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftverek		12 000 000 Ft	
Szállító jármű vásárlása			
Szoftver- és adatbázisfejlesztés			
Célbútorok, berendezési eszközök		6 000 000 Ft	
Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel		0 Ft	0,00%
.....			
.....			
.....			
Támogatás összesen		95 338 400 Ft	

A 2021. évi költségvetési támogatás felhasználási terve

A költségvetés elkészítésénél egyik fő szempontunk a stabil és biztonságos dokumentumellátás feltételeinek megteremtése, így a könyv- és folyóiratbeszerzés összegén nem változtattunk az előző évihez képest. A múlt évben a rendezvényszervezésre betervezett összegek egy részét át kellett csoportosítanunk az eszközbeszerzésekre, a járványhelyzet függvényében 2021-ben is

várhatóan sor kerülhet erre. A szolgáltató helyek fejlesztését kiemelt feladatként kezeljük, az utóbbi években folyamatosan megújuló épületekben a könyvtári berendezések és felszerelések korszerűsítése is szükséges a színvonalas, minőségi szolgáltatások érdekében. Könyvtári terek felhasználóbarát kialakításához a különböző felhasználói csoportok igényeinek és életkori sajátosságainak megfelelő kényelmes, otthonos bútorzati elemeket vásárlunk, a dekorációk, játékok pedig a szolgáltatás barátságos környezetét, háttérét hivatottak biztosítani. Folytatjuk a szolgáltatóhelyek technikai felszereltségének bővítését új használói számítógépekkel, illetve a KönyvtárMozi szolgáltatás elindításához szükséges eszközökkel. A nagytételű vásárlások lehetőséget teremtenek a megrendelés során mennyiségi kedvezmények érvényesítésére, illetve a szállítási költségek optimalizálására.

Felelős: Molnár Éva
 Ferik Ibolya
 Rideg Zsoltné
 Határidő: folyamatos

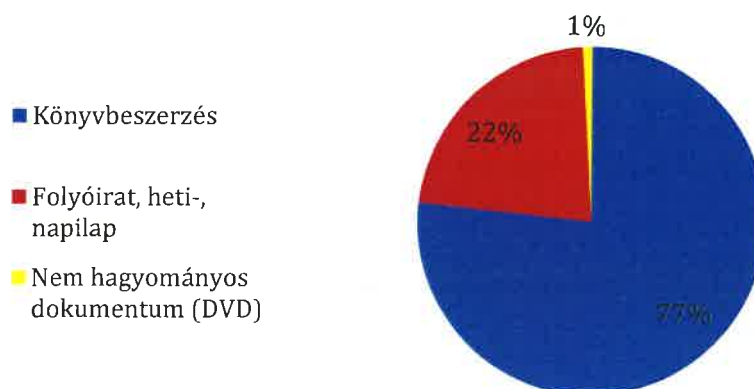
2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások

2.1. Állománymenedzsment

2.1.1. Gyűjteményfejlesztés

	tervezett darabszám	tervezett értéke Ft-ban
Könyvbeszerzés	10.000	21 000 000 Ft
Folyóirat, heti-, napilap	950	6 100 000 Ft
Nem hagyományos dokumentum (DVD)	50	254 000 Ft
Egyéb	0	0
Összesen	11.000	27.354.000

Gyűjteményfejlesztés tervezett értékének megoszlása

Dokumentumszolgáltatásunk célja a kistelepüléseken élők hozzáféréseinek biztosítása a legfrissebb könyvtári dokumentumokhoz, a gyűjteményünk kihasználása, a települések igényeihez, a lakosság összetételéhez igazodó dokumentumkínálat biztosítása.

Szolgáltató rendszerünkben a kistelepülési könyvtárak dokumentumellátása 3 pilléren nyugszik. Egyrészt a szolgáltató rendszer központi dokumentumbázisát képező csereállomány, a településekre kihelyezett tartósletét, és egyes szolgáltató helyeken az önkormányzat által biztosított keretből vásárolt dokumentumokon. A csereállományba elsősorban az újdonságokat, sikerkönyveket, szépirodalmi olvasmányokat, gyermekkönyveket, szabadidős tevékenységekhez kapcsolódó dokumentumokat és az önműveléshez szükséges ismeretterjesztő könyveket vásároljuk meg, melyet igény szerint a településeken rendszeresen, általában negyedévente cserélünk. A rendszer előnye, hogy a kisebb alapterületű könyvtárakban is mindig vannak új könyvek, biztosítható a friss dokumentumokhoz való hozzáférés. Tartós letéteket évente 2 alkalommal igényelhetnek a szolgáltató helyek, ezeket a dokumentumokat nem kell visszaadni, ebbe az állományrészbe olyan dokumentumok kerülnek, melyekre hosszabb időn keresztül lehet szükség és tartós értéket képviselnek. Az év során (a járványidőszak kivételével) raktárunkban személyes válogatási lehetőséget kínálunk könyvtárosainknak, akik gyakran keresnek fel új könyvért bennünket. Aki nem tud bejönni, katalógusunkon keresztül is leadhatja rendelését.

A dokumentumbeszerzési keret közel 80 %-át könyvek vásárlására fordítjuk. 2021-ben partnerünk a jogszabályok szerinti közbeszerzési eljárás nyertese, a Líra Könyv Zrt. lesz. A rendelkezésünkre álló beszerzési keret 21 millió forint. Erre az évre a tavalyinál valamivel kedvezőbb, 39%-os kedvezménnyel szállítja számunkra a megrendelt könyveket. Széles választéka, színvonalas kínálatja biztosítja mindenféle olvasói igény kielégítését, valamint a rendelkezésünkre álló források gazdaságos felhasználását. CD, DVD illetve egyéb dokumentumok beszerzését eseti jelleggel tervezzük, hangoskönyvekből, DVD filmekből gazdag gyűjteménnyel rendelkezünk, a felmerülő igényeket ki tudjuk elégíteni. Az online források terjedésével egyre inkább csökken az igény a hangoskönyvek, és filmek kölcsönzése iránt, hiszen az interneten szinte minden könnyen elérhető. A kölcsönzések tekintetében a legnagyobb érdeklődés a nyomtatott dokumentumokra, ezen belül is a könyvekre irányul. Nemzetiségi és idegen nyelvű könyvekre szűkebb körben mutatkozik igény, elsősorban szlovák, német és angol nyelvű dokumentumokat keresnek. Az első két nyelvből a nyelvkönyvek, oktatócsomagok, angolból pedig a szépirodalmi regények keresettek.

A beszerzési keret 22 %-át, 6 millió forintot folyóiratok megrendelésére fordítjuk. A kistelepülések számára folyóirat előfizetési lehetőséget is biztosítunk. Amióta településenként 50.000 Ft-ra emeltük az előfizetési keretet, egyre népszerűbb ez a szolgáltatás, évről évre növekszik a folyóiratok iránti igény, főként a felnőtt és az idősebb korosztály részéről. Partnerünk a folyóiratok forgalmazásában a Magyar Posta Zrt. A megyei napilapot a Mediaworks Hungary Zrt., a megyei, helyi kiadványokat a kiadóktól közvetlenül igényeljük. A kistelepüléseken kialakult elsősorban a közép- és idősebb korosztályból álló törzsközönség, akik igénylik és keresik a könyvet, az olvasnivalót, rendszeresen járnak könyvtárba. A gyerekeket a legkisebb kortól kezdődően a szülőikkel együtt szeretnénk behozni a könyvtárakba.

Célunk, hogy mindenki számára biztosítsunk friss, értékes irodalmat, olvasói élményekben gazdag kínálatot.

Felelős: Répásné Szabó Katalin, Kovács Katalin

Határidő: Folyamatos

2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

Település	Lakónépessége	A településen helyben lévő dokumentumok száma (cserelétét nélkül)	A településen helyben lévő dokumentumok számának növekedése (cserelétét nélkül)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok (%-ban)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok számának növekedése (%-ban)	A szolgáltató hely dokumentumállománya elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %)	A szolgáltató hely dokumentumállományának növekedése az elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %)	Selejtezendő dokumentumok százalékos aránya (becslés %-ban)	Selejtezendő dokumentumok tervezett százalékos aránya (becslés %-ban)	Raktári jelzetek megfelelése (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Raktári jelzetek megfelelése tervezett (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás arányának tervezett növekedése (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)
Összesen	102.793	459.161	5.100	77,3%	2,3%	74,5%	2%	4,7%	7%	87,5%	3%	78,6%	2,3%
1-500 lakosú településen	11.126	71.424	1.500	83%	2%	90%	1%	3%	2%	89,1%	2%	90,9%	2%
501 - 1000 lakosú településen	32.200	125.884	1.500	79%	2%	73,6%	1%	4,5%	4%	81%	3%	75,2%	3%
1001 - 1500 lakosú településen	22.493	92.124	1.100	72%	2 %	58,7%	5%	2%	10%	89,1%	1%	79,2%	2%
1501 - 5000 lakosú településen	36.974	169.729	1.000	75%	3%	63,3%	1%	8,2%	12%	89%	2%	69,1%	3%

A KSZR keretében beszerzett dokumentumok felszerelve, elektronikus katalógusban feltárva, kölcsönzésre kész állapotban jutnak el a könyvtárakba. A feldolgozás, feltárás munkafolyamatait a Corvina IKR különböző moduljainak segítségével végezzük el, melynek eredményeképp a dokumentumok állományba vétel után azonnal kereshetővé válnak elektronikus katalógusunkban.

A községek egyrésze az önkormányzat támogatásával vagy adományok útján is gyarapítja állományát. Ezeknek a beszerzéseknek feldolgozásában, nyilvántartásában, és feltárásában is segítünk, ez azért is fontos, mert szolgáltató helyeinken nincsenek könyvtáros végzettséggel rendelkező szakemberek. Célunk, hogy az új beszerzések lehető legteljesebb köre bekerüljön az elektronikus nyilvántartásba. Évről évre egyre kisebb ezeknek a dokumentumoknak a száma, egyre többen támaszkodnak teljes mértékben a KSZR állományára.

Évről évre szisztematikusan törekszünk a községek dokumentumállományának retrospektív feltárására, illetve a feltárás munkálatainak előkészítésére, az állományok átválogatására, megtisztítására és vonalkóddal való ellátására. A múlt évben Magyarándorban, Etesen és Borsosberényben megtörtént a teljes állomány vonalkódozása, 2021-re tervezzük ezek adatbázisban rögzítését. Tovább folytatódik Karancslapujtó, Mátraterenye, Szécsénke állományának vonalkódozása, illetve Szirákon és Héhalomban a helyi könyvtárosok dolgoznak az állományok vonalkódozásán és feltárásán.

Év eleji felmérésünk során a szokásosnál is nagyobb igény jelentkezett a helyszíni állománygondozási munkákra. 2 új csatlakozó könyvtárunkban – nagyobb állományokról lévén szó - nagy szükség van az állományok megtisztítására, leválogatására, elektronikus

nyilvántartás kialakításának előkészítésére. Kiemelten figyelünk a felújításra kerülő, illetve az új helyre költöző könyvtárak állománygondozási feladataira. Ebben az évben kiemelkedően magas a könyvtárosváltások száma, mely szintén indokolja az állományellenőrzések elvégzését.

2021-re a pandémiás időszak miatt a beérkezett igényeket rangsorolnunk kellett, így az alábbi terv szerint tervezzük a helyszíni állománygondozási feladatok elvégzését. Mivel a korlátozások időtartama, illetve a feloldás kezdete kevésbé tervezhető, ezért a tervezett időpontokat nem tüntettük fel.

2021-re tervezett állománygondozási feladatok

Bercel	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	Költözés
Erdőtarcsa	Állományrendezés	Költözés
Mohora	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	
Felsőpetény	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	Épületfelújítás
Piliny	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	Könyvtárosváltás, költözés
Kutasó	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	Könyvtárosváltás, felújítás
Iliny	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	Könyvtárosváltás, költözés
Ipolyvece	Selejtezés, állományrendezés	Könyvtárosváltás, felújítás
Egyházasdengeleg	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	Költözés
Cserhátsurány	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	Könyvtárosváltás, költözés
Herencsény	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	Felújítás
Ecseg	Selejtezés, állományrendezés	Felújítás
Kisbárkány	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	
Karancslapujtó	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés, vonalkódozás	Felújítás
Mátramindszent	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés, vonalkódozás	
Nagykeresztúr	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	
Nagybárkány	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	Könyvtárosváltás, költözés
Cserhátszentiván	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	Könyvtárosváltás
Alsópetény	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	Könyvtárosváltás
Romhány	Selejtezés, állományrendezés	Felújítás
Somoskőújfalu	Selejtezés, állományrendezés	Könyvtárosváltás

Szendehely	Selejtezés, állományrendezés	Könyvtárosváltás
Nógrádmegyer	Selejtezés, állományrendezés	Könyvtárosváltás, felújítás
Szűgy	Selejtezés, állományrendezés	
Szanda	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	Könyvtárosváltás
Rákócziánya	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés	Könyvtárosváltás

A tervezett feladataink elvégzését befolyásolhatja a járványhelyzet, valamint a váratlan, gyors reagálást igénylő események. Intézményünkben az egész épületre kiterjedő felújítási munkálatok zajlanak, ezek is hatással lehetnek a munkavégzésre. Bízunk abban, hogy a tervezett munkákat el tudjuk majd végezni. Ezek pontos időpontját most kevésbé tudjuk tervezni, de amint el tudunk indulni, nagy intenzitással szeretnénk megkezdeni a munkát, mivel a feladatok egymásra épülnek.

Felelős: Ferik Ibolya, Répásné Szabó Katalin

Határidő: folyamatos

2.2. Dokumentumszolgáltatás

A kistélepüléseknek könyvtárköziben küldött dokumentumok száma:	430
eredetiben	410
elektronikusan	10
fénymásolatban	10

A kistélepüléseken jelentkező egyedi dokumentumkéréseket elsősorban a csereállományból teljesítjük, másodsorban pedig könyvtárközi kölcsönzéssel a megyei könyvtár vagy más könyvtárak segítségével tudjuk a kéréseket teljesíteni. Egyedi kérések általában tanulmányokkal összefüggésben fogalmazódnak meg, vizsgára, dolgozatokhoz, szakdolgozathoz keresnek olyan irodalmat, amelyek a kistélepülési könyvtárak állományában nem találhatóak meg.

A településeken jelentkező igényeket a könyvtárosok közvetlenül e-mailen vagy a honlapon található könyvtárközi kérőfelületen keresztül küldhetik el. Az ODR felület használatától, a regisztrációtól idegenkednek a könyvtárosok. Sokkal inkább támaszkodnak a megyei könyvtár segítségére.

A múlt évben a járványidőszak ellenére sem esett vissza a könyvtárközi kérések száma, ez azt mutatja, hogy a kistélepüléseken is szívesen veszik igénybe ezt a szolgáltatást. A 2018-ban végzett elégedettségmérés eredménye szerint is jól ismert ez a lehetőség a használók körében. Leggyakoribb a könyvkérés, részdokumentum, elektronikus forma vagy fénymásolat ritkábban fordul elő. Ebben az évben a könyvtárközi kérések teljesítése a járványidőszakban is folyamatos, ezért szeretnénk legalább szinten tartani az előző évi értékeket.

Felelős: Répásné Szabó Katalin, Kapás Tünde

Határidő: folyamatos

2.3. Információs szolgáltatás

Az elmúlt években egyre inkább felértékelődik az információhoz való folyamatos és gyors hozzáférés lehetősége. A járványidőszak még inkább felerősítette az információs szolgáltatások iránti igényeket és növelte az elvárásokat is. Mivel korlátozott volt a könyvtárlátogatás, helyszíni tanulás, így az oktatásban, képzésben részt vevők számára az online formák és szolgáltatások nagy segítséget jelentettek.

Könyvtárunk honlapja az érdeklődők számára gazdag információs forrás, mely nemcsak a könyvtárról és szolgáltatásairól nyújt információt, de elvezet más forrásokhoz, honlapokhoz, adatbázisokhoz is.

Saját tartalmaink közül könyvtári állomány és különgyűjtemények katalógusait emelném ki, valamint a Helyismereti katalógust és cikkadatbázist, amely a kistelepüléseken élők és a kutatók számára is hasznos lehet. Szintén kiemelt a Megyei Szolgáltató Rendszer katalógusa, amely folyamatosan bővül a KSZR állományba gyarapított újdonságokkal és tartalmazza a kistelepülési könyvtárak állományának jelentős részét.

Másik figyelemre méltó terület a Digitális Könyvtárunk, amely számos érdekességet tartalmaz. A könyvtár saját kiadványainak digitalizált változatai mellett, a Plakátgyűjteményt, és a Fotótárat is elérhetik az érdeklődők, a Palócföld és a Nógrád Megyei Hírlap évfolyamait is olvashatják. A tartalmak folyamatosan bővülnek, a honlapon rendszeresen jelennek meg a Fotótárba feltöltött újdonságok ajánlás formájában. Szintén érdekes információkat tartalmaz a salgótarjáni értéktár adatbázis, mely a megyeszékhelyhez kötődő történelmi, kulturális és természeti értékeket mutatja be.

2021-ben újabb adatbázis létrehozásával a kistelepüléseken található helyismereti, helytörténeti dokumentumok közzétételét szeretnénk elindítani. Az anyagok összegyűjtése, feldolgozása és digitalizálása a KSZR csoport egyik kiemelt feladata lesz az idei évtől kezdve.

2021-ben megújul a könyvtár honlapja, nagyobb teret kap majd a kistelepülési ellátás. Ez nagy lehetőség számunkra, mert így több információt tudunk majd nyújtani a szolgáltatóhelyekről, azok működéséről, eseményeiről és eredményeiről, illetve a szolgáltatás központi híreiről is.

A felület közvetlen kezelésével könnyebben és gyorsabban tudunk majd tájékoztatást nyújtani. A lehetőség kihasználásához, a tartalmak megújítása szükséges, ez is fontos feladata az évnek. Jelenlegi oldalunk most is sok információt tartalmaz, és rendszeresen frissül a tagkönyvtárak elérhetőségével, adataival, a könyvtári munka segédleteivel. Az új felületen a tartalmakat és a frissítések gyakoriságát is hatékonyabban tudjuk majd kezelni.

Intézményünk közösségi oldalain rendszeresen közzétesszük az aktuális híreket. A KSZR-ről szóló információk közzétételére saját Facebook oldalt működtetünk Könyvtárellátás - Nógrád címmel. Itt is hírt adunk a szolgáltatóhelyek munkájáról, eseményeiről, mozgósítunk játékokra, programokra, hasznos és érdekes információkat osztunk meg.

Könyvtárosainknak, és az olvasóknak is szól a Könyvtár/tér című kiadványunk, melyben bemutatjuk rendezvényeinket, szolgáltatásainkat, eredményeinket, illetve bemutatkozási lehetőséget biztosítunk a megye könyvtárai és a szolgáltató helyek számára is.

A könyvtári vonatkozású pályázati felhívásokat folyamatosan figyeljük és felhívjuk rájuk a könyvtárosok és a fenntartók figyelmét. Szükség esetén tanácsokkal, ajánlásokkal segítjük a pályázatírást. Továbbra is rendszeresen tájékoztatást nyújtunk az új jogszabályi változásokról és a szakmai rendezvényeinkről.

Felelős: Ferik Ibolya, Répásné Szabó Katalin

Határidő: folyamatos

2.4. Közösségi szolgáltatások

A pénzügyi tervezés során a költségvetés közel 22%-át közösségi szolgáltatások számára különítettük el ebben az évben is, de a járványhelyzet alakulása nagymértékben befolyásolja az összeg felhasználási területeit, elképzelhető, hogy az összeg egy részét más területre fogjuk átcsoportosítani. Már most is látható, hogy a korábbi rendezvényszervezési módszerek és a közösségi formák kevésbé, vagy csak részben lesznek megvalósíthatók. Optimista tervezés esetén az év második felében, esetleg ősztől tudjuk indítani programjainkat. Az előző évi tapasztalatokból kiindulva két irányban indult el a tervezésünk: A hagyományos formák mellett, új típusú, online programok felkutatása, másrészt pedig az esetlegesen fennmaradó összegek átcsoportosítása más területekre, nevezetesen a szolgáltató helyek fejlesztésére.

A hagyományos programok szervezése területén a lehetőségek függvényében folytatjuk az ingyenesen igényelhető kulturális rendezvények szervezését. Korábbi tapasztalataink szerint a településeken legnagyobb igény a szórakoztató, zenés műsorokra, valamint a hagyományörző előadásokra van, ezt követi főleg az óvodával, iskolával rendelkező településeken a bábszínházi és egyéb zenés-interaktív gyermekműsorok népszerűsége. Érdeklődés mutatkozik az irodalmi, valamint az ismeretterjesztő előadások iránt is. Mivel az első két kategória népesebb közönséget vonz, a rendezvények megtartása a járványhelyzet alakulásától, a rendezvények biztonságos lebonyolítási lehetőségeitől is függ. Számolnunk kell az emberek esetleges félelmével, a közösségi rendezvényeken alacsonyabb részvételi számokkal.

A múlt évben jelentősen átdolgozott és felfrissített kulturális rendezvénypalettát a korábbi visszajelzések alapján és az aktuális járványügyi helyzethez igazítva módosítjuk. A kevésbé keresett előadókat és műsorokat kivesszük a kínálatból, helyettük újakat, illetve más formát ajánlunk. A járványhelyzetre tekintettel bővítjük a kisebb csoportok számára biztonságosan megrendezhető programok körét.

Továbbra is figyelünk a könyvtári programok változatosságára. A tematikát tekintve számos olvasást- és szövegértést fejlesztő programot, könyvtárhasználati foglalkozást, valamint személyiség- és képességfejlesztő előadást kínálunk.

Célcsoport tekintetében törekszünk minden korosztály igényeihez megfelelő rendezvényeket ajánlani. A korábbiakhoz képest nagyobb igény mutatkozik a nemzetiségi identitást segítő programokra, ehhez bővíteni szeretnénk az előadói kínálatot a közösség számára példát mutató előadók biztosításával. Keresünk további előadókat az iskolai tehetséggondozást segítő programokhoz. Változatosabb kínálatot ajánlunk a gyermekek és családok számára. A felnőtt és nyugdíjas korosztályt megszólító programajánlatunkat is bővítjük.

A KSZR által biztosított kulturális, közösségi rendezvények mellett a szolgáltatóhelyek könyvtárosai saját programokat is szerveznek, amennyiben lehetőségük van rá. Ötleteik és kreativitásuk által számos foglalkozással lepik meg településük lakóit, de a járványhelyzet döntően befolyásolja a szervezési és részvételi hajlandóságot. Néhány fiatal kolléga az online térbe szervezett vetélkedőkkel, meghirdetett pályázatokkal, könyvajánlásokkal tartja a kapcsolatot az olvasókkal.

Nagy az érdeklődés a KönyvtárMozi szolgáltatás iránt, már a múlt évben is több könyvtárban szerettek volna elindulni a vetítésekkel, ezek sajnos a járványhelyzet miatt elmaradtak. Erre az évre a meglévők mellett újabb jelentkezések is érkeztek, főként a felújított szolgáltató helyekről. Reméljük, lesz lehetőség, legalább a második felévben, megkezdeni a foglalkozásokat. A csatlakozók számára biztosítjuk a vetítéshez szükséges eszközöket. A vetítést vállaló szolgáltatóhelyek munkájához szakmai segítséget, konzultációs lehetőséget is biztosítunk.

2021-ben is szervezünk olvasásnépszerűsítő játékokat, a vírushelyzettel kapcsolatos megszorítások miatt főleg online felületen. Az idei évben „Mókuskihívás Bajnokoknak” címmel hirdetünk digitális olvasónapló játékot a gyermekek számára, a felnőttek számára pedig Irodalmi hétrőba címmel hirdetünk játékot. Közösségi oldalunkon folyamatosak a könyvajánlók, játék felhívások.

Szervezzük, illetve koordináljuk az Internet Fiesta és az OKN programjait a kistelepülési könyvtárakban. Rendezvényeinket, online megjelenésünket az országos kampányokhoz is igazítjuk, törekszünk arra, hogy kistelepülési könyvtárak is kapcsolódjanak ezekhez az akciókhoz.

Felelős: Herczegné Berze Anita, Kovács Katalin, Répásné Szabó Katalin
Határidő: Folyamatos

2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára

A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének megteremtésére törekszünk. Örvendetes, hogy javult a könyvtári épületek akadálymentes megközelíthetősége, és használatának lehetősége. A felújítások révén az épületekben való akadálymentes közlekedés is egyre több helyen válik lehetővé a mozgáskorlátozottak számára.

A könyvtári szolgáltatások tekintetében elsősorban a látássérültek számára tudunk szórakozáshoz, tanuláshoz segítséget nyújtani. Igényes hangoskönyv gyűjteményünk széles kínálatából mindenki érdeklődésének, korosztályának megfelelően találhat hallgatni valót. Az érdeklődők számára a lejátszáshoz igény esetén CD lejátszót is biztosítunk.

Szintén a vakok és gyengénlátók számára biztosítjuk honlapunk akadálymentes használatát.

A megyei könyvtárban a látássérültek rendelkezésére áll még nagyító, nagyító gép, lapolvasó, és beszéltető szoftver, TFT monitor, hangos térkép.

A hallássérülteket indukciós hurok segíti.

Az idei évben ezek a speciális eszközök könyvtárunkban új térben kerülnek elhelyezésre, ahol digitális eszközök is megtalálhatók lesznek. Ezzel is szeretnénk a speciális eszközök kényelmesebb használatát lehetővé tenni. A különböző eszközök esetleges kombinálásával szélesebb körű, jobb szolgáltatást tudunk nyújtani a könyvtárhasználók számára.

Felelős: Répásné Szabó Katalin

Határidő: folyamatos

2.6. Szakmai képzés, továbbképzés

A szakmai képzés, továbbképzés nagyon fontos területe munkánknak. Intézményünk szakmai képzést nem vállalt, a segédkönyvtáros képzésre jelentkező (elenyésző számú) jelentkezők számára a budapesti képzőhelyeket ajánljuk.

A továbbképzések, szakmai napok rendszeresek voltak korábban is, ahol nemcsak a szakmai tartalom miatt vettek részt a kollégák szívesen, hanem azért is, mert rendszeresen találkozhattak, képet kaphattak egymás munkájáról és jó példákat is megismerhettek. Ezeknek a programoknak erős csapatépítő szerepük is volt. A járványhelyzet ezeket a jó gyakorlatokat is felül írta, a személyes találkozások helyett a programokat online módon kell megvalósítanunk, legalábbis az első félévben.

Kihívást jelent számunkra, hogy a múlt év végén, illetve ezév elején a könyvtáros feladatot ellátók körében nagyon sok változás történt. Nyugdíjazás, a közmunkaprogram visszaszorulása, illetve az NMI foglalkoztatási programjának következtében új, gyakorlattal, könyvtárosi ismeretekkel nem rendelkező kollégák kerültek be a rendszerbe. 2021-ben kiemelt feladat az ő megszólításuk és aktivizálásuk. Fontos az alapvető könyvtárosi ismeretek átadása, a rendszeres figyelem és segítségnyújtás. Dolgunkat nehezíti, hogy a járványhelyzet miatt a személyes jelenlét, a helyszíni betanítás nehezen valósítható meg.

Ezért nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy telefonon, e-mailen, személyes konzultációk során megszólítsuk a könyvtárosokat, segédanyagokkal, tanácsadással, feladatokkal tudjuk őket ellátni, felkészíteni a könyvtári feladatok ellátására. Ezért a telefonos, e-mailés kapcsolattartás mellett online konzultációs alkalmakat szeretnénk biztosítani, ahol személy szerint vagy kiscsoportban is lehet együtt dolgozni.

KSZR szakmai napjainkat is online formában tervezzük megvalósítani az első félévben. A második félévben, ha lehet, kisebb vagy nagyobb csoportos formában szeretnénk visszatérni a korábbi gyakorlathoz.

Ebben az évben sokan érdeklődnek a Corvina használat, ezen belül is a Corvina kölcsönzés lehetőségei iránt. Keressük annak lehetőségét, hogy lehetőség szerint jelenléti képzéssel a második félévben, vagy online módon is meg tudjuk tartani „Corvina használó” képzésünket.

A Könyvtármozi szolgáltatást egyre több településen tervezik bevezetni. Ehhez kapcsolódóan helyi, személyes, szükség esetén online konzultációs lehetőséget biztosítunk.

Felelős: Ferik Ibolya, Herczegné Berze Anita

Határidő: folyamatos

2.7. Eszközbeszerzés

Beszerzendő eszköz megnevezése ¹	A szolgáltató helyeken már meglévő eszközök száma összesen	2021-ben beszerezni kívánt eszközök darab-száma az állami támogatás felhasználásával	2021-ben beszerezni kívánt eszközök darabszáma egyéb forrásból
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei			
Fejlesztő játékok, eszközök		150	
Kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak		200	
Számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök részletezve:			
asztali számítógép+monitor munkaállomás (könyvtáros)	45		
asztali számítógép+monitor használók számára	138		
hordozható számítógép (könyvtáros)	34		
hordozható számítógép (használók számára)	10		
servergép	2		
projektor	31		
projektor konzol	2		
nyomtató	29		
multifunkciós eszköz (nyomtató, szkener)	19		
digitális fényképező	25	5	
diktafon	1		
televízió	4		
CD lejátszó	44	10	
E-book olvasó	10		
Vonalkódolvasó	34		
Vonalkódnymtató	1		
Laminológép	2		
Fejhallgató	30	10	
Filpchart tábla	2		
Vezetéknélküli router	2		
Szünetmentes tápegység	2		
Asztali mikrofon	1		
Térmikrofon	3		
Kórusmikrofon	1		
Mikrofonszett	3		
Mikrofon állvány	6		
Számítástechnikai szoftver	452	40	
Számítógépek bővítése	11		
GPS navigáció	1		
Hordozható hangfal	1		
Falra szerelhető hangfal	4		
Hálózati adattároló	1		
Külső merevlemez	3		
Mobil vetítővászon	37	10	

¹ a táblázat sorai tetszés szerint bővíthetők

Fali vetítővászon	2		
Hangfal szett	40	10	
Mobil aktív hangfal	1		
Keverőerősítő	1		
Smart switch	5		
Hangfal állvány	1		
Könyvszkennner	2		
Mobiltelefon	3		
Diavetítő	60		
Akkumulátortöltő+elem	1		
Abacusan-ArTec robotika	3		
Könyvszállító kocsi	4		
Kézikocsi	8		
Szolgáltatások beruházása, fejlesztése			
Számítástechnikai nagyértékű eszközök:			
asztali számítógép+monitor munkaállomás (könyvtáros)			
asztali számítógép+monitor használók számára	12	30	
hordozható számítógép (könyvtáros)	13	10	
hordozható számítógép (használók számára)	15		
projektor	10	5	
Multifunkciós fénymásoló, nyomtató, szkennner	13	10	
Szállító jármű vásárlása	2		

A tárgyévi eszközbeszerzés során törekszünk a szolgáltatások és a szolgáltatás feltételeinek további fejlesztésére. Az Ajánlásban foglaltak figyelembevételével, valamint az év elején elvégzett települési igényfelmérés eredménye alapján tervezzük a beszerzéseket.

Az eszközbeszerzés egyik legfontosabb területe a számítógépes infrastruktúra fejlesztése, ezen belül is kiemelt figyelmet fordítunk a közelmúltban felújított, illetve az idén felújított szolgáltató helyek eszközparkjának korszerűsítésére, bővítésére. Új használói számítógépeket vásárolunk, illetve folytatjuk az évekkkel ezelőtt kihelyezett, elavult gépek lecserélését. A szolgáltatóhelyek eszközparkját igény szerint nyomtatókkal, CD lejátszóval, fejhallgatóval gazdagítjuk. A KönyvtárMozi szolgáltatást bevezetni kívánók számára a vetítéshez szükséges laptopot, projektort, mobil vetítővásznat, hangfalakat biztosítunk. A rendezvények dokumentálásához digitális fényképezőgépeket is vásárolunk.

A szolgáltató helyek technikai fejlesztése mellett kiemelt feladatunk a bútorzat, a berendezés korszerűsítése, megújítása. Ebből a célból polcok, bútorok, kisebb berendezési tárgyak, kiegészítők beszerzését is tervezzük, ezzel is segítve a funkciókhoz igazodó, korszerű és egységes megjelenést. A kisebb dekorációk, képek, feliratok az egységes megjelenést biztosítják, otthonos, barátságos belső terek kialakítását teszik lehetővé. Évek óta nagy sikere van a különböző korosztályok számára beszerzett fejlesztőjátékoknak. Ezek körét folyamatosan bővítjük, ezzel is hozzájárulva a közösségi, kulturális funkcióknak való megfelelésnek.

2021-ben szeretnénk folytatni a múlt évben megkezdett arculatváltást, szeretnénk minden szolgáltatóhely számára új, cserélhető nyitva tartás táblákat készíteni és kihelyezni.

A központi szolgáltatások fejlesztéséhez szeretnénk vásárolni 3 db nagyobb teljesítményű számítógépet, melyek a szolgáltatás adminisztrációját segítik. Kiemelt feladatunk 2021-ben a kistélepüléseken lévő helytörténeti, helyismereti anyag feltérképezése, és a digitalizálás feltételeinek megteremtése, valamint az ehhez szükséges berendezések beszerzése.

Felelős: Molnár Éva, Rideg Zsoltné, Vadász Péter
Határidő: szeptember 30.

2.8. A megyei könyvtár által a kistélepülési megállapodásban vállalt további szolgáltatás

A kistélepülési megállapodásban egyéb szolgáltatást nem vállalunk.

Továbbra is biztosítjuk a szolgáltatóhelyek számára a forgalmi nyilvántartásokat és a könyvtári ügyviteli nyomtatványokat.

2021. május 31-ig elkészítjük az önkormányzatok számára a KSZR előző évi munkájáról készült beszámolókat.

Segítjük a településeket a szolgáltatóhelyek kialakítását vagy megújítását szolgáló pályázatok elkészítésében.

Felelős: Ferik Ibolya, Herczegné Berze Anita

Határidő: folyamatos

3. Szolgáltató könyvtár

A KSZR szolgáltatásokat a Balassi Bálint Megyei Könyvtár biztosítja városi könyvtárak bevonása nélkül.

Könyvtárunk közel 300.000 kötetes állományával és évről-évre bővülő szolgáltatásaival Salgótarján és Nógrád megye meghatározó kulturális intézménye. Intézményünk a város területén 6 fiókkönyvtárat működtet, KSZR szolgáltató könyvtárként Nógrád megyében 121 településen van jelen.

Az elmúlt években folyó kiemelkedő szakmai munka eredményeként idén elnyerte a Minősített Könyvtár címet.

A megyei könyvtárban dolgozók száma 25 fő, ebből 20-an szakképzett könyvtárosok. Létszámunk a megyei hatókörű városi könyvtárak viszonylatában alacsonynak számít, ami a szakmai előírások szerinti munka ellátásához is nagy terheket ró a kollégákra.

Az intézmény évtizedek óta segíti a kistélepülési könyvtárak működését. 2021-ben 2 új együttműködési megállapodás megkötésével 121-re bővül az ellátott települések száma. Az ellátási feladatokat a Megyei Szolgáltató és Módszertani Osztály munkatársai végzik. Létszám tekintetében ez 3 fő felsőfokú, és 1 fő középfokú végzettségű könyvtárost jelent, akik munkáját 4 fő közfoglalkoztatott segíti.

A szolgáltatás feltételei biztosítottak. Nagy teljesítményű szerverekkel rendelkezünk, a KSZR tagkönyvtárak számára is biztosítjuk a Corvina IKR katalogizáló, kereső és kölcsönző moduljainak használatát. A digitalizálás céljára nagy kapacitású háttértárral rendelkezünk, mely a kistélepülési könyvtárak számára is elérhető. Honlapunk jelenleg fejlesztés alatt áll, de már

most is alkalmas számos információ elérésére, közzétételére. A fejlesztés jóvoltából az információk mennyisége, megjelenési formája és gyakoribb frissülése révén hatékonyabban és gyorsabban tudjuk majd információkat elérhetővé tenni.

A rendszeres dokumentumellátás érdekében a kifejezetten kistéleplési ellátást célzó csereállományunkból széleskörű választékot biztosítunk a könyvtárak számára. Raktárunkban előre egyeztetett időpontban válogathatnak a könyvtárosok. Negyedévente igény szerint letéti cseréket szállítunk a kistéleplési könyvtárakba. Jelenleg a közbeszerzési eljárás nyertesétől, a Líra Kiadótól történik a könyvbeszerzés, melynek feldolgozása, állományba vétele, és cseredokumentumkénti kihelyezése is a Corvina integrált könyvtári rendszer moduljaiban kerül rögzítésre. A meglévő Fiat Doblo személygépkocsi mellé tavaly megvásárlásra került egy nagyobb tárolókapacitású Fiat Doblo Cargo gépjármű, melyre már nagy szükség volt a nagyszámú ellátott helyek és a megnövekedett ellátási igények miatt.

Könyvtárunk épületében jelenleg is átfogó felújítási és korszerűsítési munkák zajlanak, melyek az egész 2021-es évet átfogják, sőt a következő év első felére is kiterjednek. Ezek hatással lehetnek a szolgáltatás bizonyos elemeire, de törekszünk arra, hogy zökkenőmentes és folyamatos legyen a szolgáltatásunk.

A pandémiás helyzet már 2020-ban is hatással volt a szolgáltató tevékenységre, erre számítottunk a 2021 év során is. Így a szolgáltatások átgondolása, online térbe való áthelyezése, egyéb online megjelenések bevezetése folyamatosan történik. Szeretnénk továbbra is együttműködni a kistéleplési önkormányzatokkal a kiszállások folyamatossága érdekében, segítségükkel a járványidőszakban is el tudtuk juttatni az új könyveket a könyvtárakba.

2021-ben a Covid vírus okozta változásokhoz való alkalmazkodás szükségességét szem előtt tartva dolgozunk a szolgáltatóhelyek fejlesztésén, minőségi szolgáltatások kialakításának biztosításán.

Felelős: Molnár Éva

Határidő: folyamatos

4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása

A 2021. évi tevékenységünket az előző évihez hasonlóan meghatározza majd a járványhelyzet és az azzal összefüggő lehetőségek és korlátok. Nem tudunk eltekinteni attól, hogy a korábban jól bevált módszereket már nem tudjuk a régi formájukban alkalmazni, a problémák és feladatok rugalmas kezelésére, új metódusok, technikák alkalmazására van szükség. Mivel a helyzet egyre kevésbé kiszámítható, több alternatívát is fel kell állítanunk annak érdekében, hogy a stratégiában megfogalmazott és megtervezett céljainkat el tudjuk érni. Mindezek mellett feladatainkat **szabályozottan**, a mindenkor érvényes jogszabályoknak és szakmai iránymutatásoknak megfelelően szervezzük.

A **tervezésnél** a bevezetőben meghatározott prioritásokat figyelembe kell vennünk. A jelenlegi helyzet szintén arra ösztönöz minket, hogy a terveinket inkább keretjelleggel határozzuk meg, és a végrehajtást rugalmasan, a lehetőségeknek és a kistéleplésekről jelzett igények figyelembe vételével alakítsuk ki.

Mind a hosszabb, mind pedig a rövid távú tervezéshez nagyon fontosnak tartjuk, hogy **partnereink terveit, igényeit megismerjük**. Az év elején elvégzett részletes felmérésünk sok

területre kiterjedt, érintette a szolgáltatóhelyek infrastruktúráját és eszközeit, fejlesztési terveit. Igényfelmérést végeztünk a helyszíni segítségnyújtás, eszköz és bútorfejlesztés, KönyvtárMozi csatlakozás kapcsán, valamint a szakmai továbbképzések témái kapcsán. A beérkezett adatokat az eszközbeszerzés, az állománygondozási feladatok megtervezése, illetve szakmai napok tematikájának összeállítása során vesszük figyelembe.

További igényfelmérést tervezünk a kistelepüléseken digitalizálási szolgáltatással kapcsolatban, melynek alapján a felkészülhetünk a tervezett digitalizálási feladatok részletes megtervezésére, felmérhetjük az eszköz és a forrás szükségletet.

Törekszünk a partnerekkel való **párbeszédre**, kérjük, várjuk az igényeket a dokumentumbeszerzés, a rendezvények, a szakmai feladatok stb. területen. Nemcsak a könyvtárosokkal, de a fenntartókkal is kölcsönös, egymás tiszteletén alapuló, jó kapcsolatokra törekszünk, melynek fontos összetevője a rendszeres, korrekt tájékoztatás személyesen, írásban, telefonon. Elvégzett munkánkról éves beszámolót készítünk az önkormányzatok számára 2021. május 31-ig.

A szolgáltatás szervezése és megvalósítása során mindenről **pontos dokumentációt** készítünk a visszakövethetőség érdekében. A dokumentumellátás területén ebben segítségünkre van a Corvina integrált rendszer, melynek segítségével a dokumentumok nyilvántartását, a letétek kezelését, illetve az állományok retrospektív feltárását végezzük.

A felmérési és statisztikai adatokat Google Drive felületen kezeljük és tartjuk nyilván. Pontos dokumentációt készítünk községenként a településekre megvásárolt, de a megyei könyvtárban leltárba vett kisértékű eszközökről, bútorokról, és az átadott egyéb felszerelésekről.

A rendezvényszervezés adatairól, igényekről egységes nyilvántartás készül, az igényléshez formanyomtatványt vezettünk be, a megvalósításról készült fényképes dokumentációt községenként gyűjtjük. Ezek feldolgozása, a visszajelzések kiértékelése fontos információkat jelent a tervezés során.

A statisztikai adatszolgáltatást megkönnyítő Munkanaplót és Beiratkozási naplót készítünk, melyek nyomtatott és elektronikus formában is rendelkezésre állnak. Negyedévenként gyűjtjük a forgalmi adatokat, hogy kiszűrhessek az esetleges hibalehetőségeket.

A KönyvtárMozi szolgáltatást indítók számára a vetítések technikai feladataihoz folyamatleírást biztosítunk, 2021-ben szeretnénk az elektronikus katalógus használatához is bemutató videót készíteni, mely a használó képzés során is használható, de főleg az új könyvtárosok számára lehet hasznos segédeszköz.

Szintén a könyvtárosok számára biztosítunk segítséget a honlapunkról letölthető könyvtári segédanyagokkal, Beiratkozási napló és Munkanapló, egységes nyomtatvány és plakátsablonok, egyéb szakmai dokumentumok.

A szolgáltatás működtetésében a tevékenységek szabályozottságának érdekében törekszünk a **pontos feladatmeghatározásra, a felelősök kijelölésére és az ellenőrzésre**. 2020. november végén aktualizáltuk a munkaköri leírásokat. 2021-ben szeretnénk elvégezni a megvásárolt dokumentumok feldolgozásával kapcsolatos folyamatok és részfolyamatok áttekintését, a feldolgozási terület teljesítményértékelését.

A szolgáltatások szervezése és a szolgáltató helyek fejlesztése kapcsán törekszünk arra, hogy **egységesen magas színvonalú szolgáltatást** biztosítsunk a rendszer minden tagja számára.

Törekszünk a szolgáltató helyek közötti különbségek kiegyenlítésére, a nehéz körülmények között működő könyvtárak számára a fenntartókkal egyeztetve keressük a fejlesztés lehetőségeit. 2021-ben különösen figyelünk az új csatlakozók kiemelt szakmai segítségére, és a felújított szolgáltatóhelyek kiemelt fejlesztésére.

A szolgáltató helyek mindegyike egyedi karakterrel rendelkezik, a helyi sajátosságoknak, adottságoknak megfelelően. Ugyanakkor törekszünk arra, hogy **a rendszerhez való tartozást egységes arculati elemek** alkalmazásával is kifejezzük. Az egységes homlokzati táblák, belső feliratok, dekorációk és a bútorzat egyes elemeinek egységessége is a rendszerhez tartozást erősíti. Szintén erre utalnak az arculati elemekkel ellátott adminisztrációs dokumentumok és a rendezvények szervezéséhez biztosított biankó plakátok és meghívó sablonok, melyek honlapunkról letölthetők.

A múlt évben megkezdtük a KSZR arculatának megújítását, új logót, könyvtár és olvasásnépszerűsítő kiadványokat készítettünk, 2021-ben új nyitva tartás táblák kihelyezésére készülünk.

Tevékenységünkről rendszeresen **tájékoztatjuk** partnereinket és a közönséget is. A tájékoztatás tartalmától függően levélben, honlapunkon és a közösségi oldalunkon keresztül.

A helyi szolgáltatások megvalósítói, a szolgáltató helyeken dolgozó munkatársak felkészültségének, szakmai tájékozottságának javítása elengedhetetlen. Ezen belül is fokozott figyelmet fordítunk az új könyvtárosok betanítására, munkájuk elindítására, a folyamatos kapcsolattartásra, a szakmai felkészítésre. Ezek személyes kapcsolattartással, illetve konzultációk és szakmai programok formájában valósulnak meg. A 2021-es évtől online formákat is bevezetünk a konzultáció és a továbbképzés szervezése során, mivel a kollégák megfelelő tájékoztatása, **a szakmai információk megosztása** kulcskérdés ebben a nehéz időszakban is. Fontos, hogy a kollégák is érezzék, tudnak kihez fordulni, nincsenek magukra hagyva. Sok igény érkezett a Corvina használati tanfolyamunk és az elektronikus kölcsönzés bevezetése iránt, szeretnénk lehetőleg jelenléti képzéssel megvalósítani ezt a tanfolyamot.

A helyszíni munkáknak is fontos szerepe van a szolgáltatás javítása, a **szolgáltatóhelyek hatékonyabb működtetése** érdekében, ugyanakkor a közös munka is csapatépítő jellegű, a szolgáltató helyek könyvtárosai is nagyobb önbizalommal és lelkesedéssel végzik feladataikat, ha olyan rendezett állománnyal dolgozhatnak, melynek kialakításában maguk is részt vettek. Így könnyebben mozgósíthatók az egységes jelzettelés, vonalkódozás, és egyéb, a saját munkájukat hosszabb távon megkönnyítő feladatokra.

A szolgáltatóhelyek helyi kulturális környezetben való hangsúlyosabb megjelenítésének eszköze lehet majd a megyei könyvtár által tervezett digitalizálási program is, amelynek segítségével a kistérségi könyvtárak szerepet vállalhatnak a helyi identitás erősítésében.

Felelős: Molnár Éva, Ferik Ibolya

Határidő: folyamatos

5. Kommunikáció dokumentálása

2020-ban a járványhelyzet hatására a kommunikációs tartalmak és formák is nagy változásokon mentek keresztül. A korábbi „eredménykommunikáció” mellett szükségessé vált több és másfajta tartalom, hasznos információ megosztása, az olvasók közvetlenebb megszólítása, a tevékenységünk kevésbé formális bemutatása. 2021-ben ezt a vonalat szeretnénk erősíteni, erre két fő eszközünk az intézményi (majd a KSZR honlap), illetve a Könyvtárellátás Nógrád közösségi oldal. Mivel az újfajta kommunikáció a múlt évben eredményesnek bizonyult, a közösségi oldalon, Facebook oldalunk követőinek száma megnőtt, ezt a vonalat szeretnénk képviselni a jövőben is. Az oldalon könyvajánlók, online tartalmak, játékok, hasznos információk, és az egyes könyvtárak hírei kapnak helyet. A szolgáltatóhelyek Facebook oldalán megjelenő híreket, tudósításokat is megosztjuk a Könyvtárellátás Nógrád oldalon.

Az év egyik legjelentősebb újítása lesz az önálló KSZR honlap létrehozása. Idáig csupán a megyei könyvtár honlapjának egy aloldalán volt lehetőségünk a megjelenésre. Az új honlap tartalmi kidolgozása, feltöltése az idei év jelentős feladata lesz. Szeretnénk nagyobb teret adni a tagkönyvtárakban zajló munka bemutatásának, illetve a szolgáltatással kapcsolatos tevékenységek és információk megjelenítésének. Tagkönyvtáraink adatbázisát is rugalmasabban tudjuk majd kezelni, gyorsabb lesz adatok aktualizálása, frissítése. Rendszeres híradást tervezünk a rendezvényekről, folyamatban lévő fejlesztésekről és az eredményekről. Terveinkben szerepel a letölthető szakmai segédanyagok körének bővítése pl. rövid tájékoztató video anyagok létrehozása. Ezen a honlapon tesszük majd elérhetővé a kistéleplések helyismereti adatbázisát. Tervezett olvasásnépszerűsítő játékokainkat is innen indítjuk, a játékokhoz kapcsolódó információkat is itt tesszük közzé.

A megyei könyvtár vezetése fontosnak tartja a folyamatos tájékoztatást az intézmény tevékenységéről, a törekvéseiről, a rendezvényekről, és eredményeiről. A lakosság rendszeresen hírt kap, a megyei könyvtár tevékenységén belül, a kistéleplések könyvtári ellátásával kapcsolatos munkákról is a helyi médián keresztül. Legfőbb hírsatornánk a Salgótarjáni Városi Televízió, az Ipoly TV, a Nógrád Megyei Hírlap, és annak online hírportálja a nool.hu, melyek rendszeresen tudósítanak az intézményben folyó tevékenységről.

A megyei könyvtár honlapja és facebook oldalai folyamatosan közölnek információkat a KSZR tevékenységről.

A lakosság és szakmai közönség tájékoztatása mellett kiemelten fontos a kistéleplési könyvtárosok és fenntartók rendszeres és korrekt informálása, melyre nagy figyelmet fordítunk. Minden évben beszámolót küldünk az ellátott települések polgármestereinek az előző évben végzett megyei könyvtárellátási tevékenységről, illetve tájékoztatjuk őket a könyvtárakkal kapcsolatos jogszabályváltozásokról, pályázati felhívásokról és egyéb, a könyvtárakkal összefüggő információkról pl. rendezvénypaletta.

Egyre több önkormányzat ad hírt könyvtára tevékenységéről saját települési kiadványában. Idén is ösztönözzük őket, hogy ilyen módon is megismertessék lakosaikkal a szolgáltatásainkat.

Könyvtárunk Könyvtár/Tér című kiadványa szintén informál a KSZR szolgáltatásairól, aktuális eseményeiről és eredményeiről, és bemutatkozási lehetőséget biztosít a kistéleplések könyvtárai számára is.

Felelős: Molnár Éva, Ferik Ibolya
Határidő: folyamatos

Salgótarján, 2021. március 24.

